

"הדבש, שרומז על שלימות הגילוי דפנימיות התורה לעתיד לבוא" (חמשה עשר בשבט ה'תשנ"ב)

פרשת יתרו

הילולא של צדקנית

אצל יהודים יום השנה לפטירת אדם הוא יום של עליה לנשמת הנפטר. זהו היום בו כל מה שעשה ופעל מאיר בעולם בגלוי ובשלמות. אמנם זהו היום בו הייתה הסתלקות הנשמה מן הגוף, אולם הכוונה בירידה זו היא לצורך עליה נעלית בהרבה יותר - הן עליה לנשמה, והן לאנשים שהיו קשורים אל אותו אדם. המטרה הסופית של ירידה זמנית זו היא העלייה שתהיה בגאולה האמיתית והשלמה כאשר כל המתים יקומו לתחייה, ואז תהיה הנחמה באופן המושלם ביותר - הרבה מעבר למה שהיה קודם.

עניין זה של התעלות הנשמה וכל הקשורים אליה שייך במיוחד כאשר מדובר על יום הסתלקותה של הרבנית חיה-מושקא (=אשתו של הרבי שליט"א, ובתו של הרבי הקודם, הרבי הרי"צ, שנפטרה בכ"ב שבט תשמ"ח*), שכן מלבד שהייתה צדיקה בזכות עצמה, הרי היא יש לה גם את זכותו של אביה, ובהיותה בתו של נשיא הדור - נשיא מלשון התנשאות והתעלות - הרי העליה שהיא פועלת היא לכלל הדור כולו, עד להתעלות שבגאולה האמיתית והשלמה.

תאריך מיוחד

תאריך פטירתה של הרבנית הוא משמעותי מאוד בהקשר זה: בכ"ב שבט - שהוא החודש האחד עשרה (כפי מניין החודשים על פי תורה, שמתחיל מניסן). משמעות המספר 11 קשורה לכל עניין בריאת העולם, שתכליתו היא דירה בתחתונים*.

העולם נברא ב-10 מאמרות, והאור האלוקי שבו הוא נברא הצטמצם דרך 10 'ספירות' קדושות על מנת לברוא עולם גשמי ומוגבל. המספר 10 מבטא את הצמצום והגבול. לעומת זאת, עצמותו של הקב"ה מתבטאת ב-11, המסמל את הבלי גבול, כאשר המטרה היא להכניס את ה-11 ב-10 ולחברם לדבר אחד. אם כן, מספר החודש מבטא את דרגת גילוי האלוקות של 11, הדרגה שבעצם היא מעל העולם, ומטרתנו היא 'להכניסה' לעולם; להפוך את העולם לדירה לה'.

דבר זה מתבטא גם בעשרת הדברות המוזכרים בפרשת יתרו: במתן תורה, בה התבטלה הגזרה של ניתוק בין הרוחניות לגשמיות, ניתן הכח להתחיל להכין מהעולם דירה לה'. לשם כך יש צורך בשני עניינים: א' - 'המשכת' הקדושה לעולם. ב' - הכנת התחתון שיהיה כלי לגילוי אלוקות ולא יתבטל (כפי שקרה במתן תורה). הכח לעשות מהתחתון 'כלי ו'דירה' לאלוקות הוא רק על ידי עבודתנו אנו, וזו היא מטרת הבריאה.

בדורנו זה, הדור האחרון לגלות והראשון לגאולה, אנו מסיימים את העבודה הזאת של בני ישראל בכל הדורות. ודבר זה מתבטא ביום ההילולא של הרבי הרי"צ - ביום ה-10 בחודש ה-11:

יום עניינו אור. חודש הוא מלשון חידוש. אם כן תאריך זה משמעותו גילוי האור של ה-10 כפי שהוא קשור בחידוש של דרגת ה-11.

שלוש תקופות

בעבודת דורנו להביא את הגאולה ישנם 3 שלבים:

- א. היום ה-10 לחודש ה-11 בשנת תש"י - סיום ושלמות תקופת עבודתו של הרי"צ פה בעולם.
- ב. היום שלמחרת, היום ה-11 לחודש ה-11, (היום השלם הראשון לאחרי ההסתלקות) ובפרט מי"א שבט בשנת תשי"א (=שאז הרבי קיבל על עצמו את הנשיאות*) - כשהתחילה תקופה חדשה - הדור השביעי מאדמו"ר הזקן.
- ג. התקופה לאחר הסתלקות בתו של הרבי הרי"צ ביום כ"ב לחודש שבט תשמ"ח.

בזכות נשים: 0523.973.770 DvashMalchus@gmail.com

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

"הדבש, שרומז על שלימות הגילוי דפנימיות התורה לעתיד לבוא" (חמשה עשר בשבט ה'תשנ"ב)

התקופה הראשונה היא סיום ושלמות עבודת ההכנה בעולם כדי להכינו לקבל את דרגת ה-11. אבל העולם עדיין בדרגת ה-10, דרגת ה-11 עוד לא חדרה בגלוי בעולם.

התקופה השנייה היא כאשר ה-11 כבר פועל גם בתוך ה-10 עד שגם ה'יום' הוא י"א, אולם אז כאילו אין ה-10. הוא התבטל, ונכלל ב-11.

התקופה השלישית, היא השיא, ה-10 נשאר ה-10, ובכל זאת נכנס בו ה-11 בכל תקפו. זאת, על ידי שמתגלה דרגה גבוהה יותר של ה-11 שלמעלה מגבול (10), ולמעלה גם מבלי גבול (11), ולכן היא יכולה לחבר את שניהם כמות שהם. דבר שמתבטא במספר 22 (כ"ב בשבט), שהוא פעמיים 11 - וכולל את דרגת ה-11 שלמעלה מה-11, למעלה מהבלי גבול גם כן. לכן בתקופה זו נסתיימה כבר כל העבודה, וצריכים רק להיות מוכנים לקבלת משיח צדקנו.

מה הפרוש 'חיה-מושקא'?

את אותו איחוד של הדרגה שלמעלה מהכל עם העולם, מבטא גם שמה של הנפטר 'חיה-מושקא':

חיה - מלשון חיות, רומז על החיות הפנימית שבאדם, המחיה אותו ומתחלקת לעשר כוחות הנפש (שכל - המתחלק ל-3: חכמה, בינה, דעת. ו-7 המידות: חסד, גבורה, תפארת וכו'). זוהי הדרגה של ה-10.

מושקא - זהו שם של בושם. הריח, כידוע, משיב את הנפש, וגורם תענוג, אולם הוא אינו נכנס לתוך הגוף (כמו אוכל ושתיה למשל) אלא בבחינת 'מקיף'. זה רומז על הכוחות הנעלים יותר שבנשמה, שאינם בהתלבשות בגוף, ועד לעצם הנשמה - המאוחדת עם הקב"ה בעצמו. זוהי הדרגה של ה-11.

כאשר שתי השמות באים כשמו של אדם אחד הרי הדבר מורה על חיבור ואיחוד שני העניינים יחד: המקיף, ה-11, כפי שהוא מתלבש באופן פנימי בגוף וב-10 כוחות הנפש.

זהו בעצם גם ה'מרשם' ליכולת לפעול את החידוש הזה שמתחיל מכ"ב שבט. על ידי כך שעצם הנשמה של היהודי מתאחדת עם עשר כוחות הנפש, הרי זה נותן לו את הכח לפעול בעולם את הגאולה - המשכה וגילוי של ה-11 - עצמותו ומהותו יתברך, בתוך ה-10.

הגאולה והנשים

כשם שציאת מצרים הייתה בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור, כך הוא גם בנוגע לגאולה העתידה, כמאמר רז"ל "אין הדורות נגאלים אלא בשכר נשים צדקניות שיש בדור". זו גם הסיבה שהרבי הרי"צ השתדל כל כך בחינוך והדרכת נשי ובנות ישראל - שהרי בזכותן באה הגאולה!

הגאולה קשורה לנשים דווקא, משום שהגאולה היא שלמות של דירה בתחתונים. כשם שבדירה כפשוטה עיקר שלמותה היא כשהיא "דירה נאה", לא רק משמשת את האדם, אלא גם "מרחיבה דעתו של אדם". כך גם בדירה לה' - העיקר הוא לא רק שמקיימים את צויו, אלא מהדרים בכך ומוסיפים בכך באופן של נוי ויופי. ועיקר נוי ויופי הדירה - הן הגשמי, והן הרוחני - תלוי באשה. ואם בנוגע לכל הנשים כך, על אחת כמה וכמה בנוגע לבתו של נשיא הדור, שהשפעתה נמשכת גם לאחר הסתלקותה, ובפרט על ידי התנהגותן של בנות ישראל הקרויות על שמה, שבהתנהגותן הן משמשות דוגמא חיה שהן התחנכו לפי רוחה, על פי הוראותיה ובדוגמתה. ולכן פתיחת תקופה זו קשורה אליה דווקא.

מצוות הנשים עושות "דירה נאה"

למעשה העובדה שהאשה היא העושה את הדירה לנאה בגשמיות, נובעת מהעובדה שגם בעשיית הדירה לה' - עיקר העבודה תלויה בנשי ובנות ישראל שדווקא הן מכניסות יופי ואווירה של חום וקדושה בבית, כמודגש במיוחד ב-3 המצוות

בזכות נשים: 0523.973.770 DvashMalchus@gmail.com

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

"הדבש, שרומז על שלימות הגילוי דפנימיות התורה לעתיד לבוא" (חמשה עשר בשבט ה'תשנ"ב)

העיקריות שעליהן נשען עם ישראל: הדלקת נרות שבת קודש ויום טוב, כשרות האכילה והשתייה וטהרת המשפחה. מצוות, הפועלות שיהיה (לא רק דירה לו יתברך - אלא) "דירה נאה" ו"כלים נאים", חדורים ביופי (רוחני וגשמי) של כשרות, טהרה וקדושה.

גם חינוך הילדים, שעיקרו הוא חמימות ואווירת קדושה, וזהו היסוד לחייהם, גם הוא תלוי באם היהודייה. היא מחדירה בהם מקטנות את החיות בתורה ומצוות, ולמשל במנהגן של נשים יהודיות לשיר לתינוקותיהם שירי ערש על כך שהתורה היא הדבר הכי טוב, הכי מתוק, הכי יפה וכו'. האם, עם העדינות והאהבה שישנה בטבעה - מחדירה בהם את התענוג והחום בקיום התורה והמצוות, דבר שגם לאחר התבגרות הילד משאיר בתוכו אהבה פנימית ויוקר כלפי כל העניינים של תורה ומצוות וכך קיומם הוא באופן של 'נוי', "דירה נאה".

את העניין של החדרת היופי בדירה - ובכל ענייני יהדות, רואים בגלוי במצוות הדלקת נרות, המחדירה בבית אור של קדושה וחום, המאיר ומייפה את הבית, ואת בני הבית כולם הן בגשמיות, והן ברוחניות.

שם הרבנית רומז על כך בפשטות: בכדי שהדירה תהיה נאה יש צורך שיהיה בה חיות (חיה) וריח טוב (מושקא) בגשמיות וברוחניות. זאת עושה האשה היהודייה בפעולותיה, הן בביתה הפרטי, והן ב"דירה לו יתברך" בעולם. דירה מושלמת בה שורה הקב"ה בגלוי בדרגה הגבוהה ביותר.

פעולתן של הנשים, גורמת הנאה ותענוג אצל בעל הדירה האמיתי, הקב"ה, ומביאה עד השלמות של "אורו של משיח" ו"רוחו של משיח" בגאולה האמיתית והשלמה, נשמות בגופים בלי שום הפסק בינתיים, בשכר נשים צדקניות בישראל.

(ע"פ קונטרס "בך יברך ישראל", ה'תשנ"ב)

משיח מנחם שמו (מדברי הרבי בשיחת ש"פ יתרו)

הציטוט מהשיחה: וכן יש לומר בנוגע לדורנו זה - שבאותו הדור ישנו הגילוי דשלתם **מ'** (ראשי תיבות משיח), **י'** (ראשי תיבות דב' שמותיו דכבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר) ו**ד'** (דורם).

ההסבר: מדובר בקטע על פענוח ראשי התיבות של המילה 'מיד' בהקשר לגאולה, כאשר האות ד' בסוף המילה (דורם) מורה ששני האישים הרמוזים בה קיימים באותו דור: מ' = משיח - בהערה מפנה הרבי לגמרא במסכת סנהדרין וכותב: "להעיר שמנחם שמו", והרבי הקודם ששני שמותיו מתחילים באות י' - יוסף יצחק.

"המעשה הוא העיקר" - ההוראות לפועל שמביא הרבי בשיחה

- לקבל החלטות טובות בנושא חיזוק שטח החינוך של בני ובנות ישראל, החל מקטני קטנים.
- לוודא שלכל ילד יהיו חומש (וספרי קודש נוספים), סידור, קופת צדקה ותניא.
- לחזק את קיום מצוות הנשים (הדלקת נרות, כשרות, מטהרת המשפחה), כולל השתדלות שילדות מהגיל בו הן מבינות ידליקו נרות שבת, ולהשפיע בכל זה גם על אחרות.
- להשפיע על נשים ובנות נוספות בכל ענייני תורה ומצוות והפצת המעיינות חוצה.
  - לעשות מעצמי, מביתי ומסביבתי מקדש מעט לה' באופן של נוי.
  - להכניס בכל חדר בבית עניינים של תורה, תפילה וגמילות חסדים.
  - להתעורר ולעורר אחרים על הזכות בהבאת הגאולה על ידי נשים צדקניות.

בזכות נשים: 0523.973.770 DvashMalchus@gmail.com

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

"הדבש, שרומז על שלימות הגילוי דפנימיות התורה לעתיד לבוא" (חמשה עשר בשבט ה'תשנ"ב)

ביאור מושגים

דירה בתחתונים

לפי המבואר בתורת החסידות, עיקר התכלית לשמה ברא הקב"ה את העולם היא כדברי המדרש "נתאוהו הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים" - הקב"ה רוצה כביכול לבוא ולדור" בכל תוקפו ובכל עצמותו בתוך תוכו של העולם הזה הגשמי והתחתון. את זאת עושה היהודי על ידי עבודתו בתורה ובמצוות. כאשר הוא לוקח דברים גשמיים, ומקיים בהם מצוות, הוא מכניס בהם קדושה, ובכך הוא 'מכניס' את הקב"ה אל תוך העולם.

האפשרות לכך ניתנה לישראל במתן תורה. עד אז הייתה 'גזירה' והבדל ברור בין גשמיות לרוחניות, בין העולם לאלקות. לא הייתה שום אפשרות להכניס את הקב"ה האין סופי בתוך דבר גשמי ומוגבל. רק במתן תורה, כאשר הקב"ה ירד על הר סיני, הוא נתן בכך את האפשרות להכניס את הקדושה לתוך העולם הגשמי והמוגבל.

אבל זה הי' רק "מלמעלה", בכוחו האין סופי של הקב"ה. לכן פעל מתן תורה באותה שעה ביטול מוחלט בעולם שלא היה מוכן לכך - "צפור לא צוות, עוף לא פרח" וכו'. לכן גם לא נשארה קדושה בהר סיני עצמו. רצונו של הקב"ה הוא שה'תחתונים' יעשו בעצמם את הדירה לו יתברך על ידי עבודתם בתורה ומצוות ואז גם העולם לא יתבטל מגילוי הקדושה.

על ידי עבודת כל הדורות בעשיית ה'דירה בתחתונים' מגיעים לתכלית הבריאה בגאולה האמיתית והשלמה, כאשר הקב"ה ישכון בעולם בכל תוקפו ובכל עוצמתו בגילוי, ככתוב "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר".

עשר ואחת-עשרה

המספר עשר מבטא ביהדות שלמות. אולם זוהי שלמות השייכת לגדרי והגבלות העולם: העולם נברא בעשרה מאמרות, והאור האלוקי שבו הוא נברא הצטמצם דרך עשר 'ספירות' קדושות על מנת לברוא עולם גשמי ותחתון בו הנבראים מרגישים את עצמם כישות נפרדת מהאלוקות, ויתרה מכך - אף אינם מסוגלים (כרגע) להתקיים בגילוי אור אלוקי נעלה יותר.

לעומתו המספר 11 - ה'אחד' שלמעלה מה'עשר' - מבטא את הקב"ה בעצמו שהוא אין סוף ובלי גבול. כמו שכתוב בזוהר "אנת הוא חד ולא בחושבן" - אתה (עצמותו ומהותו של הקב"ה) הוא אחד שאינו בחשבון - מעל 10 הספירות. דרגה לא נתפסת.

תכלית הכוונה היא לחבר את ה-10 עם ה-11 - לעשות "דירה" לעצמותו יתברך הבלתי מוגבל לחלוטין (11) בתוך העולם הזה התחתון (10). זה יהי' בשלמות הגאולה האמיתית והשלמה, כאשר הקב"ה ישכון בעולם בכל תוקפו ובכל עוצמתו בגילוי.

תאריכים בחודש שבט

בי' שבט תש"י, היום העשירי בחודש האחד עשר, נפטר האדמו"ר רבי יוסף יצחק (המכונה בקיצור "הריי"צ", האדמו"ר הקודם). במשך שנה שלמה הפצירו החסידים ברבי שליט"א (שנולד בי"א ניסן) לקבל על עצמו את הנשיאות, אולם הרבי סרב. רק במלאת שנה להסתלקות חמיו, במוצאי י' שבט, אור לי"א שבט, תשי"א, בשעות הערב, כאשר חזר הרבי מאוהל הריי"צ - הסכים לומר 'מאמר חסידות', ובכך למעשה קיבל על עצמו את הנשיאות.

בשיחה מסביר הרבי כי מכיוון שעניינו של דורנו זה הוא לסיים את הכנסת ה-11 בתוך ה-10 בגאולה, לכן מתחילה נשיאותו ביום הי"א לחודש הי"א בשנת תשי"א. לכן גם 'נולד' והתחיל (הרבי מלך המשיח, שעניינו ה-11) בי"א לחודש הראשון (חודש ניסן), ובא לנשיאות בגילוי בי"א בחודש הי"א בשנת תשי"א.

בכ"ב שבט תשמ"ח נסתלקה הרבנית חיה-מושקא, אשתו של הרבי שליט"א, ובתו של הרבי הריי"צ. השיחה המצורפת (המכונה "קונטרס בך יברך ישראל") נאמרה בקשר ליום ההילולא הרביעי של הרבנית. והרבי מבאר בה כי החל מהסתלקותה של הרבנית החלה תקופה חדשה, בה הכל מוכן כבר לגאולה, וצריך רק לקבל את משיח בפועל ממש.

בזכות נשים: 0523.973.770 DvashMalchus@gmail.com

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד